

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง วัฒนธรรมในภาพในหนังสือการ์ตูนกับพื้นฐาน วัฒนธรรมที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้จัดกลุ่ม ตัวอย่างประชากร สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีดำเนินการทดลองและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 270 คน ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่าย จากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ปีการศึกษา 2536 ของโรงเรียนในภาคเหนือ ได้แก่ โรงเรียนจักรคำคณาทร โรงเรียน ส่วนบุญไญยปถัมภ์ จังหวัดลำพูน โรงเรียนในภาคกลาง ได้แก่ โรงเรียนพระธาตุจัตตวิทยา 2 จังหวัดสุพรรณบุรี โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม) จังหวัดกรุงเทพฯ โรงเรียนในภาคใต้ ได้แก่ โรงเรียนมัธยมน้ำมุด โรงเรียนมัธยมมูลนิธิวัดควนวิเศษ จังหวัดตรัง จำนวนทั้งหมด 1,963 คน และในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ให้นักเรียนในแต่ละโรงเรียนทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน ซึ่ง สร้างโดยสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยนำคะแนนจากแบบทดสอบมาแปลงเป็นคะแนนเปอร์เซ็นต์
2. แบ่งนักเรียนแต่ละภาคที่ได้คะแนนเปอร์เซ็นต์ที่ 85 ขึ้นไปเป็นกลุ่มนักเรียน ชายและนักเรียนหญิง
3. สุ่มตัวอย่างอย่างง่าย จากกลุ่มนักเรียนชายและนักเรียนหญิงแต่ละภาค เข้า กลุ่มทดลองที่ 1, 2 และ 3 จำนวนกลุ่มทดลองละ 30 คน โดยแต่ละกลุ่มทดลองจะมีจำนวน นักเรียนชายและหญิงเท่ากันทุกกลุ่ม (ดังแสดงในตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 แสดงการจัดกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มทดลอง

พื้นฐานทางวัฒนธรรม	กลุ่มทดลอง			
	1	2	3	รวม
ภาคเหนือ	30	30	30	90
ภาคกลาง	30	30	30	90
ภาคใต้	30	30	30	90
รวม	90	90	90	270

กลุ่มทดลองที่ 1 คือ กลุ่มตัวอย่างที่เรียนจากหนังสือการ์ตูน ที่มีภาพแสดงพื้นฐานทางวัฒนธรรมของภาคเหนือ

กลุ่มทดลองที่ 2 คือ กลุ่มตัวอย่างที่เรียนจากหนังสือการ์ตูน ที่มีภาพแสดงพื้นฐานทางวัฒนธรรมของภาคกลาง

กลุ่มทดลองที่ 3 คือ กลุ่มตัวอย่างที่เรียนจากหนังสือการ์ตูน ที่มีภาพแสดงพื้นฐานทางวัฒนธรรมของภาคใต้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งสร้างโดยสำนักทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

2. หนังสือการ์ตูน หนังสือการ์ตูนที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองมี 3 แบบ แบบละ 1 เรื่อง โดยแบ่งตามความแตกต่างทางวัฒนธรรมในภาพประกอบเนื้อเรื่อง คือ

แบบที่ 1 หนังสือการ์ตูนที่ดำเนินเรื่องด้วยภาพที่แสดงพื้นฐานทางวัฒนธรรมแบบภาคเหนือ

แบบที่ 2 หนังสือการ์ตูนที่ดำเนินเรื่องด้วยภาพที่แสดงพื้นฐานทางวัฒนธรรมแบบภาคกลาง

แบบที่ 3 หนังสือการ์ตูนที่ดำเนินเรื่องด้วยภาพที่แสดงพื้นฐานทางวัฒนธรรมแบบภาคใต้

รูปเล่มของหนังสือการ์ตูนมีขนาด 8 หน้ายกหรือประมาณ 8 นิ้ว คูณ 12 นิ้ว ลักษณะรูปร่างเป็นแบบแนวตั้ง ใช้ตัวอักษรขนาด 24 ปอยท์ มีภาพประกอบเป็นภาพขาวดำ โดยมีภาพประกอบครึ่งหนึ่งของเรื่อง เนื้อหาที่ใช้เป็นเรื่องการเดินทางท่องเที่ยวไปตามสถานที่ต่าง ๆ โดยหนังสือการ์ตูนทั้ง 3 แบบ จะใช้เนื้อเรื่องเดียวกัน มีภาพประกอบเหมือนกัน แต่จะแตกต่างกันเฉพาะพื้นหลังภาพ (Background) ตามลักษณะของวัฒนธรรมท้องถิ่นใน หนังสือการ์ตูนแต่ละแบบ

ขั้นตอนการสร้างหนังสือการ์ตูน มีดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรวิชาภาษาไทย และจุดประสงค์การสอนอ่าน ในวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2. ศึกษาลักษณะหนังสือการ์ตูนที่เด็กชั้นประถมศึกษาตอนปลายและมัธยมศึกษาตอนต้นที่นักเรียนชอบ เพื่อใช้เป็นแนวทางสร้างเรื่อง

3. ศึกษาพื้นฐานทางวัฒนธรรมทางภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ เพื่อเป็นแนวทางสร้างเรื่องร่วมกับข้อ 2

4. สร้างเนื้อเรื่องที่จะใช้กับหนังสือการ์ตูนทั้ง 3 แบบ โดยเนื้อเรื่องต้องเหมาะสมกับระดับความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต้องเป็นเรื่องไม่เคยอ่านมาก่อน และสอดคล้องกับลักษณะของงานวิจัยโดยกำหนดพื้นฐานวัฒนธรรมในหนังสือการ์ตูนทั้ง 3 แบบดังนี้

แบบที่ 1 หนังสือการ์ตูนที่ดำเนินเรื่องด้วยภาพที่แสดงพื้นฐานวัฒนธรรมแบบภาคเหนือ

แบบที่ 2 หนังสือการ์ตูนที่ดำเนินเรื่องด้วยภาพที่แสดงพื้นฐานวัฒนธรรมแบบภาคกลาง

แบบที่ 3 หนังสือการ์ตูนที่ดำเนินเรื่องด้วยภาพที่แสดงพื้นฐานวัฒนธรรมแบบภาคใต้

5. นำเนื้อเรื่องที่สร้างเสร็จแล้วทั้ง 3 แบบไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมและผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาไทย ตรวจสอบและแนะนำข้อควรปรับปรุงแก้ไข เกี่ยวกับความถูกต้องของวัฒนธรรมท้องถิ่น เนื้อเรื่อง ภาษา และสำนวนที่ใช้

6. นำเนื้อเรื่องที่ได้รับการแก้ไขแล้ว มาจัดทำ Story Board ในการทำหนังสือและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านจัดทำหนังสือเด็ก ตรวจสอบความถูกต้อง

7. วาดภาพประกอบตาม Story Board ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาพ และด้านวัฒนธรรม ตรวจสอบความถูกต้อง

8. จัดทำต้นฉบับหนังสือการ์ตูนทั้ง 3 แบบ ขึ้นตามรูปแบบที่กำหนดไว้ หลังจากนั้นนำต้นฉบับไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหนังสือเด็ก ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

9. นำต้นฉบับหนังสือการ์ตูนทั้ง 3 แบบมาจัดทำเป็นหนังสือการ์ตูนด้วย ระบบเลเซอร์ปริ้นซ์ แล้วจัดทำเป็นรูปเล่ม

10. นำหนังสือการ์ตูนไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวแทนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อกำหนดเวลาในการอ่าน

3. แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน

แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านหลังการอ่านหนังสือการ์ตูน แบบให้เลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก โดยมีคำตอบที่ถูกต้องเพียงตัวเลือกเดียว โดยสร้างจากเนื้อเรื่องในหนังสือการ์ตูนจำนวน 20 ข้อ

ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบ

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบ จากตำราและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. สร้างแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน โดยออกข้อสอบให้ครอบคลุมเนื้อเรื่องที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 ข้อ จากนั้นนำไปตรวจสอบความถูกต้องกับอาจารย์ผู้สอนภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3. นำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน ไปทดลองใช้กับเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน ป่าซาง จ.ลำพูน โรงเรียนทอวัง กรุงเทพมหานคร โรงเรียนวิเชียรมาตุ สาขาโคกทราย จ.ตรัง จำนวน 15 คน เพื่อกำหนดเวลาในการทดสอบ วิเคราะห์ความยากง่ายของข้อสอบ และหาค่าความเชื่อมั่นของข้อทดสอบ

4. นำแบบทดสอบที่นักเรียนทำมาแล้วมาตรวจให้คะแนนโดย ให้คะแนนข้อที่ถูกต้องข้อละ 1 คะแนน และข้อที่ผิดให้ข้อละ 0 คะแนน แล้วนำไปวิเคราะห์รายข้อเพื่อหาความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (R) เพื่อคัดเลือกข้อสอบที่มีความยากง่ายอยู่ระหว่าง .20 ถึง .80 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป
5. นำข้อสอบที่ได้ผ่านการคัดเลือกแล้ว 20 ข้อ มาตรวจสอบหาความเชื่อมั่นของข้อสอบทั้งฉบับ โดยใช้วิธี ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน 20 (Kuder-Richardson Formular 20)

วิธีดำเนินการทดลอง

ในการดำเนินการทดลอง จะทดลองที่ละภาคซึ่งทุกภาคจะปฏิบัติเหมือนกันดังนี้

เมื่อแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองที่ 1, 2 และ 3 แล้วผู้วิจัย จะดำเนินการทดลองดังนี้

1. จัดห้องทดลอง 3 ห้อง เพื่อใช้ทดลองทั้ง 3 กลุ่มทดลอง
2. ให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลอง เข้าอ่านหนังสือการ์ตูนตามกลุ่มทดลองที่จัดไว้ โดยอ่านหนังสือการ์ตูนที่ดำเนินเรื่องด้วยภาพที่แสดงพื้นฐานวัฒนธรรมต่างกัน กลุ่มละ 20 นาที เท่ากัน ซึ่งกำหนดกลุ่มทดลองดังนี้

กลุ่มทดลองที่ 1 อ่านหนังสือการ์ตูนที่ดำเนินเรื่องด้วยภาพที่แสดงพื้นฐานวัฒนธรรมแบบภาคเหนือ

กลุ่มทดลองที่ 2 อ่านหนังสือการ์ตูนที่ดำเนินเรื่องด้วยภาพที่แสดงพื้นฐานวัฒนธรรมแบบภาคกลาง

กลุ่มทดลองที่ 3 อ่านหนังสือการ์ตูนที่ดำเนินเรื่องด้วยภาพที่แสดงพื้นฐานวัฒนธรรมแบบภาคใต้

3. หลังจากกลุ่มทดลองทั้ง 3 กลุ่มอ่านหนังสือการ์ตูนจบแล้ว ผู้วิจัยจะแจกแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านให้นักเรียนทำโดยใช้เวลาในการทำแบบทดสอบกลุ่มละ 20 นาที

4. รวบรวมกระดาษคำตอบ แล้วนำตรวจให้คะแนนโดยข้อที่ถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ผิดไม่ให้คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำคะแนนของนักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม ทั้ง 3 ภาค ที่ได้จากการทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านหลังจากที่ได้อ่านหนังสือการ์ตูน มาวิเคราะห์ทางสถิติด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทางที่ระดับนัยสำคัญ .05 ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical of Package for the Social Sciences) และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ เมื่อพบความแตกต่างของความเข้าใจในการอ่านจากการวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง ด้วยวิธีตุ๊กกี (Tukey Method)